

Martin Luther King

Martin Luther King var en fin människa och en stor personlighet. Den som hört hans tal framför Lincolnmonumentet i Washington, "I have a dream", delvis upprepat i Konserthuset i Stockholm, glömmer honom aldrig. Han var äkta och chosofri; han var ren. Utöver detta var han också en god kristen. Med kristendomens grundare delade han ödet att han förråddes av de sina och dödades av sina ovänner.

Att hans begravningsdag av presidenten proklamerades som sorgedag för hela USA ändrar ingenting på det faktum, att Martin Luther King hade gott om ovänner. Han fick fiender på grund av sitt inflytande på amerikansk politik och på grund av det sätt, på vilket han utövade sitt inflytande. Det amerikanska samhället är under omvandling. Negrerna är där för att stanna som fullvärdiga medlemmar, och i längden måste först en laglig jämnställdhet mellan människor av olika raser komma till stånd och en gång också en jämnställdhet i sak. Den bättre delen av det vita Amerika vet detta. Inte minst den nuvarande, så starkt kritiserade presidenten har gjort mera för att föra dessa frågor till en lösning än någon före honom. Men mot en ännu på många håll existerande folkmening tar utvecklingen tid.

Det har sagts att Martin Luther King var en dålig organisatör. Han lär själv ha hållit med om detta. Förmodligen fanns de som kunde organisera möten och marscher bättre än han. Själv arbe-

tade han med hjälp av sin intuition. Han kände vad som var möjligt och visste vad som var rätt. När ett bussbolag behandlade vita och svarta olika, fick han plötsligt de svarta att gå i stället för att åka buss, och därmed blev bolaget ruinerat. Metoden var laglig och gav resultat. Sådana metoder rekommenderade han, och i en av sina böcker framhöll han hur viktigt det var att metoderna kom till flitigare och hårdare användning för att påskynda utvecklingen. Han hade en dröm, men han var ingen drömmare.

Vad han inte ville inse och inte kunde erkänna var att den utveckling, som han hoppades på, aldrig kunde tänkas bli genomförd så snabbt som han ville. Den måste ta mera än en generation. Skottet i Memphis visade, som mycket annat förut gjort, att lagändringar inte är detsamma som sinnesändringar.

Hur lång tid som fordras för dessa sistnämnda är nu omöjligt att säga, mot bakgrunden av det sabotage mot Martin Luther Kings tankar och mot negrernas fortsatta väg till jämnställdhet med de vita i det amerikanska samhället som "Black power" under Stokely Carmichael utgör. Man skall inte blanda ihop Black power med meningslösa bränder och schabbiga plundringar i spåren på mordet i Memphis. Dessa våldsdåd visar bara att ordningsmakten i USA är otillräcklig i vissa extrema situationer. Det är sant, att sådana handlingar naturligtvis förstör mycket för negrerna. Men samhället kan efter en tid ha undanryckt

grunden för dem genom bl.a. radikala upprensningar av storstädernas slum och dessutom genom förstärkta polisiära motåtgärder.

Den verkliga faran, inte för Amerika men för negrerna ligger i Black power. Carmichael var lärjunge till Martin Luther King och förrådde hans idéer. Han predikar våld för våldets skull, som om någonsin mänskliga problem lösts med våldsmetoder. Är det däremot kaos,

som Carmichael syftar till, är han på rätt väg, men varför han då tror att de svarta skall undgå förstörelsen är svårt att inse. Och vad Carmichaels svenska anhängare, som valde begravningsdagen för att till Martin Luther Kings minne demonstrera för mera våld, egentligen har för tankar, om några, är omöjligt att föreställa sig. Den anarki, som Carmichael ser fram emot, är motsatsen mot vad hans forne vän och ledare predikade.

MARIONETTER

När partiet dekreterar, måste marionetten rösta på kommando eller gå på kommando. Vem har icke någon gång varit i följande situation: man har i en styrelse eller en kommitté länge och väl samarbetat med socialdemokrater och funnit dem både kloka, arbetsamma och ansvarsmedvetna, men plötsligt äro samma personer som förbytta. De ha med ens blivit fullkomligt oresonliga, vägra — stammande och rodnande — att behandla frågan från sakliga synpunkter, säga nej, nej, nej eller gå helt enkelt ifrån alltsammans. Då vet man, att de handla på partiorder.

Advokat Tom Forssner i Svensk Tidskrift 1928